



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1758**

**VD18 90117786**

§. 25. Hæresis Massalianorum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66032)

Sæculum IV. tribus annis in Italia consumptis, relicto  
 A. C. 391. ibi Valentiniano juniore, cum filio suo  
 Honorio Constantinopolim reversus, ur-  
 bem intravit decima Nov. Tatiano, &  
 Symmacho Consulibus, id est, an. 391.  
 Socr. V. c. 18  
 Marcell.  
 Chron. an.  
 391.

## §. XXV.

*Hæresis Massalianorum.*

Inter Monachos vagabundos, tunc totius  
 Orientis scandalum, numerari possunt  
 hæretici Massaliani, qui mundo se renun-  
 tiasse profitebantur, quamvis non omnes  
 essent Monachi. Syriace Massalini, seu  
 Messalini vocabantur, Græce *Eubites*,  
 id est, orantes, quia in sola oratione Re-  
 ligionis substantiam constituebant. Di-  
 cebantur etiam Syriace Abini, & Paani-  
 ni, id est, perversi. Horum duo erant  
 genera; antiquiores erant Pagani, qui-  
 bus nihil cum Christianis, nec cum Ju-  
 dæis erat commune. Quamvis plures  
 admitterent Deos, unum tamen adora-  
 bant, quam dicebant omnipotentem.  
 Credibile est, hos ipsos ab aliis Hypsista-  
 rios, aut adoratores Altissimi fuisse voca-  
 tos. Oratoria eorum erant ædificia va-  
 stissima, & sicut forum publicum solet,  
 sine tecto. In illis vespere, & mane  
 congregati, ad multas lampades cantica  
 in Dei laudem cantabant, unde Græce  
 Euphemites dicti sunt. Non nulli a Ju-  
 dicibus morte plexi, quod veritatem cor-  
 rum.

*Epiph. hæ-  
 olog. n. 1.*

*Hie. procem.  
 in Dial. adv.  
 Pela.*

*Sup. L. XI.  
 §. 30.*

*Epiph. n. 2.*

rumperent, & Ecclesiæ usus, non Christi-  
 stiani, imitarentur. Euphemites, subla-  
 ta eorum, qui perempti fuerant, corpo-  
 ra in illis locis sepelierunt, quo ad oran-  
 dum conveniebant; hinc ipsis Martyria-  
 norum nomen advenit. Aliqui magnam  
 Dæmonis potentiam, qua hominibus noceret, agnoscentes, ad ipsum converte-  
 bantur, invocabant, & adorabant, ut sibi  
 propitium redderent; hinc istis Satania-  
 norum nomen datum. Tales erant Mas-  
 saliani pagani.

Qui Christiani dicebantur, sub Regno  
 Constantii primum apparuere, sed obscu-  
 ra est eorum origo. Ex Mesopotamia  
 advenerant, & tempore, quo S. Epipha-  
 nius Tractatum suum de hæresibus scri-  
 bebatur, nempe anno 376. aliqui Antiochiæ  
 visebantur. Erroris originem nimiam  
 quorundam simplicitati adscribit, ad lit-  
 teram Jesu Christi præceptum ruditer  
 accipientium, ubi jubet nos relinquere  
 omnia, & eum sequi, vendere nostra, &  
 pauperibus dare. Omnia re ipsa relin-  
 quebant, at deinde vitam ducebant er-  
 raticam, & otiosam, mendicantes, viri,  
 fœminæque permixti, in publicis plateis  
 tempore æstivo dormiebant. Non jeju-  
 nabant, sed hora octava, vel nona matu-  
 tina, aut etiam ante solis ortum, quan-  
 docunque vorandi desiderium subibat.  
 Laborem manuum tanquam malum re-  
 proba-

Sæculum IV  
 A. C. 391.

Theod. IV.  
 hist. c. II.

N n n 4

proba-

Sæculum IV. probabant, detorquentes illa JESU CHRI-  
 A. C. 391. sti verba: *Operamini non cibum, qui pe-*

*rit, sed qui permanet in vitam æternam.*

*Jō. 6. 27.*

*Hær. oct. n. 4.*

5. 6.

Præcipue S. Epiphanius errorem circa laborem impugnat. Ostendit, quam parum homini expediat mendicare, sed inducatur, ut servili vecordia aduleatur divitibus, etiam illis, qui per nefas parata possident. Præcepta Apostoli adducit, & Monachorum exemplum, præsertim Ægyptiorum, qui piissime orationem, & laborem manuum conjungebant. Tam Episcoporum, & Presbyterorum usum memorat, (\*) hi enim, quamvis jure a populis, quos instruebant, potuissent exigere, ut sibi alimenta præberent, sibi que ex aliorum justo labore primitiæ, & oblationes deberentur, nemini tamen importuni accidebant; *Plerique, inquit: quamvis non omnes, S. Paulum Apostolum imitantes, artem aliquam manibus suis tractant, quam suæ Dignitati non officere credunt, & talis sit, quæ a continua sollicitudine regendi Ecclesiam non impedit, ut postquam Verbum Dei prædicaverint, conscientiæ suæ testimonio gaudeant, quod opere manuum suarum necessitatibus suis*  
*satis-*

(\*) Illam nempe S. Epiphanius sua ætate reprobat mendicitatem, quæ orium fovebat; dum vero etiam ab Episcopis, & Presbyteris laborem manuum exigit, nimius esse videtur.

*satisfaciant, & quæ sibi superflua sunt, non de oblationibus modo, sed & labore suo pauperibus dent; hæc signa sincera magna in Deum, & proximum charitatis habent.* Hoc est testimonium, quod S. Epiphanius plerisque ævi sui Episcopis, & Presbyteris reddidit.

Massaliani docebant, cuilibet homini comitem datum esse Dæmonem ab utero matris suæ, & hunc cum ad actiones malas impellere, nec alio remedio ex anima posse ejici, quam sola oratione, qua simul Dæmon, & peccati radix evelleretur. Sacramenta res esse existimabant nec bonas, nec malas. Evcharistia, eorum opinione, nec proderat, nec nocerebat. Baptismus peccata auferebat sicut novacula capillos rem. nente radice. Dicebant familiarem illum Dæmonem ejici nares emungendo, aut exspuendo, atque ex hominis ita mundati ore scrofam cum porcellis suis egredientem conspici, & ignem ingredi non comburentem; saltem erant, qui ab iis hanc fabulam credi, dicerent. Ad litteram accipiebant præceptum continuo orandi, & ultra quam credi possit, orationes protrahebant. Majori dici parte dormiebant, & evigilantes dicebant, secreta sibi esse revelata, & vaticinia fundebant, quorum falsitatem eventus demonstrabat. Jactabant se oculis corporis S. Trinitatem videre,

Sæculum IV.  
A. C. 391.

Massaliani,

Theod. hæc.  
fab. IV. c. 12.

Aug. hæc. 57

N n n 5 dere,

Sæculum IV. A. C. 391. dere, atque modo visibili, & sensibili Spiritum S. recipere; hinc sæpius in oratione extra se rapi, & phreneticorum more agitari. Derepente exsiliabant, dicentes, supra Dæmones se extolli, jam affirmabant, se in eos jacula emittere, simulque gestu, & digitorum motu sagittarium referebant, sagittam arcu emittentem. Cum sæpius ita insanirent, ab aliquibus Enthusiastæ dicti sunt. Si quis eorum quemquam interrogaret, an Patriarcha esset, vel Propheta, aut Angelus, aut ipse JESUS CHRISTUS? se vero esse, audacter respondebat. Necdum stultitiæ modus; nam credebant, scientiam, & virtutem hominis non modo ad divinæ excellentiæ similitudinem, sed etiam æqualitatem posse pertingere; ita ut, qui inter eos ad perfectionis fastigium pervenissent, peccare amplius nec cogitatione, nec ignorantia possent. Hæretici isti a communione Fidelium non se separabant, sed hæresin solerter occultabant, impudenter negabant, & convicti etiam eam anathematizabant. Sectæ hujus capita erant Adelphius nec Monachus, nec Clericus, sed homo Laicus; Sabbas, qui Monachi vestem gerens, se ipsum eviraverat; inde Evnuchi nomen adhæsit, alter Sabbas, Eustathius venerabilis, Daëdes, Hermas, Simeon, & nonnulli alii.

*Epiph. n. 3.*

*Hic. proœm. in Dial. adv. Pelag.*

*Phot. Cod. 52.*